

Comite Westelijke Grachtengordel e.o.

info@westelijkegrachtengordel.nl

Comite Bewoners Rozengracht e.o.

Gemeente Amsterdam

t.a.v. Juridisch Bureau

Postbus 483

1000 AL Amsterdam

bezwaarenberoep@amsterdam.nl

Amsterdam, 23 maart 2022

Betreft: **Bezwaarschrift** tegen besluit dd 22 december 2021 inzake herinrichting
Raadhuisstraat/Westermarkt en Rozengracht

Dames en heren,

Het Comité Westelijke Grachtengordel e.o. en het Comite Bewoners Rozengracht e.o. zijn informele verenigingen van bewoners in het gebied gelijk aan Buurt 6 en 7 van het Wijkcentrum d' Oude Stadt en de Jordaan. De doelstelling is het woon- en leefmilieu te bewaken en in brede zin te bevorderen, bevordering van de balans in het gebruik en de kwaliteit van de openbare ruimte, veiligheid, sociale samenhang en participatie, en milieu, hierna te noemen: de "Comités" .

Door de Comités is gezamenlijk een Pro Forma bezwaar op 31 januari 2022 ingediend, zie bijlage.

De herinrichting van de Raadhuisstraat/Westermarkt en de Rozengracht maken onderdeel uit van de Oranje Loper.

Met de herinrichting wordt beoogd:

Een rijweg van 2.9 m. gecombineerd met een fietspad van 1.8 m. en verhoogde zebrapaden, veilige fietsroutes en goede oversteekbaarheid, als mede een verhoogde trambaan.

Onze bezwaren betreffen:

- I Beschermd Stadsgezicht**
- II Klimaatadaptatie Akkoord**
- III Verkeersveiligheid**
- IV Participatie**

I - Beschermd Stadsgezicht en Wereld Erfgoed

De Raadhuisstraat/Westermarkt en de Rozengracht (hierna te noemen: het "Gebied") vallen onder het Beschermd Stadsgezicht.

Het Gebied ligt in de Wereld Erfgoed zone en de Rozengracht ligt in de buffer hiervan. De Westermarkt bestaat uit een plein zonder bomen ten behoeve van verkeer en een bomenpartij aan de kant van de kerk. De Rozengracht is een traditionele (gedempte) gracht met aan weerszijden bomen.

Het visueel doortrekken van het plein rond de kerk tot de gevels van de zuidzijde is in strijd met het Beschermd Stadsgezicht en Werelderfgoed zone.

II - Klimaatadaptatie akkoord

Aan de Westermarkt langs het vrij gelegen fietspad staan vier bomen (plantjaren 1950 - 1980), die niet te verplaatsen zijn en derhalve gekapt worden. Deze bomen hebben een omtrek van respectievelijk circa 200 en 175 cm en circa 138 en 110 cm.

Volgens de geldende herplantregels moeten er bomen van gelijk formaat terug geplaatst worden of volgens de omrekening van standaardbomen 2 x 9 en 2 x 5 bomen = 28 bomen in totaal.

Het thans voorgestelde plan stelt slecht voor om 18 kleine bomen van 25-35 cm omtrek terug te plaatsen op de tramhalte en aan de zuidzijde van het plein.

Door een minimale aanpassing van de inrichting van het plein kunnen de bomen behouden blijven met alle vele voordelen voor het klimaat, de leefbaarheid, luchtverontreiniging en tegengaan van hittestress, zie onder **III Verkeersveiligheid a**.

Het planten van slechts 4 bomen aan de zuidkant van het plein is historisch onjuist.

Bewoners en ondernemers vrezen belemmering van de lichttoetreding. De zuidkant van het plein ligt op het noorden.

Het planten van 14 bomen op de perrons levert geen extra loopruimte op. Dit wordt ook door de Centrale Verkeer Commissie afgeraden, zie bijlage. De loopruimte blijft 2.20m en wordt dan ook niet breder zoals de Raad is voorgespiegeld.

Voor de Rozengracht is in juli 2021 besloten en ingestemd de bomen te behouden, met uitzondering van 100-jarige boom t.o. nummer 75. Dit is met het besluit van 22 december 2021 bekrachtigd.

De 100-jarige boom zou echter behouden kunnen worden, als de trambaan op het niveau van de straat wordt aangelegd.

Door de verhoogde trambaan wordt de beschikbare ruimte voor andere weggebruikers smaller en dus onveiliger. Bij gebrek aan een gelijkwaardige boom dienen conform de compensatieregeling 14 jonge bomen geplant te worden.

De bomen op de trottoirs van de Rozengracht blijven behouden. Echter, per boom wordt bekeken of behoud mogelijk is in verband met kabels en leidingen. Duidelijke criteria hiervoor ontbreken.

Het kappen van de bomen is in strijd met het klimaat adaptatieakkoord.

De compensatie door middel van herplant nauwelijks aan de orde en derhalve zwaar onvoldoende.

Nergens is vastgelegd in het besluit hoe aan of er aan de compensatieregeling uitvoering wordt gegeven.

Voor de argumenten voor het behoud van de bomen is groot draagvlak. De petitie voor het behoud bomen Oranje Loper is met meer dan **10.000** handtekeningen ondertekend.

III - Verkeersveiligheid

- aan de noordzijde (pleinzijde) van de Westermarkt wordt het vrij liggende fietspad in oost west richting weggehaald.

- De stoplichten verdwijnen in de Raadhuisstraat en op de Westermarkt

- De zebrapaden en de trambaan worden verhoogd.

- De perrons van de tram met thans een breedte van 2.00 -1.90 m. worden verbreed naar 3.20 m., doch door het plaatsen van bomen op de perrons is dit effectief een breedte van 2.20 m. Met andere woorden de totale gebruiksruimte van de perrons wordt 2.20 m. breed. Dit is dus een verbreding van ca. 20 centimeter.

- De rijweg wordt met 1.30 m. verlegd aan de noordkant ten nadele van het vrij liggend fietspad

- Op de Rozengracht worden zowel de zebrapaden als de trambaan verhoogd.
- De tweebaansweg/uitrit van de Keizersgracht ter hoogte van de taxistandplaats wordt versmald tot een baan. Dit levert een zeer onveilige situatie, als men de hoeveelheid verkeersstromen op deze locatie van de Westermarkt beschouwd.
- Er is geen stoep langs de noordzijde van de Westermarkt buiten de kinderhoofdjes op het plein, althans egale loopruimte voor mindervaliden, rolstoelrijder, personen met kinderwagens of rolstoelen

De **verkeersveiligheid** is niet gewaarborgd bij een herinrichting zonder vrij liggend fietspad, in combinatie met een verhoogde trambaan en halvering van de rijbaan van de Keizersgracht ter hoogte van de taxistandplaats en gebrek aan trottoir langs de genoemde rijbaan.

- a. Verwijdering van het vrij liggende fietspad:
De fietsersbond heeft verwijdering van het vrij liggend fietspad afgeraden en de bewoners zijn apert tegen. Met een minimale aanpassing van het plan kan het vrij liggend Fietspad behouden worden, want bij een verbreding van de perrons zonder bomen tot 2.20 m (met bomen 3.20 m bomen) hoeft de rijbaan niet met 1.30 m. verlegd te worden. Het fietspad kan hier worden verbreed tot 1.80 m. (of 2 m.) aan de zijde van de kramen.
- b. Een verhoogd zebrapad is voor alle fietsers onveilig in het bijzonder voor de elektrische fietsers met opgevoerde snelheid en ook voor de overstekende voetgangers.
- c. De verhoogde trambaan op het traject schept een onveilige situatie. Het maakt de rijweg smaller, terwijl er al geschipperd wordt met de ruimte doordat er geen vrij liggend fietspad meer is..
 - Uw beleid inzake verhoogde trambanen is inconsequent. De Vijzelstraat en op de Sarphatistraat is de trambaan gelijk met het wegdek.
 - Tevens is tijdens de vorige herinrichting, nog geen 10 jaar geleden, door de Raad de verhoogde trambaan voor de Rozengracht afgewezen, omdat een en ander een onveilige situatie opleverde. Een Raadsbesluit is toch niet binnen 10 jaar aan verjaring onderhevig.
- d. Versmalling Keizersgracht ter hoogte van de taxistandplaats: schept een onveilige verkeerssituatie. Tijdens de ochtendspits, tussen 07.45 en 09.15 uur, zijn er ter plekke 5 verkeerstromen:
 1. vele jongeren op weg naar school,
 2. bouwvakkers die een parkeerplaats zoeken,
 3. bewoners die naar hun werk gaan en
 4. taxi's
 5. het service verkeer, te weten (i) gemeentelijke veegwagentjes, (ii) de vuilniswagens voor de horeca, (iii) de grote vrachtwagens om de containers te legen, welke meestal tegen het verkeer in de Westermarkt/Keizersgracht op rijden om sneller op plaats van bestemming te zijn, te weten de containers op de hoek.
 6. de flitsbezorgers rijden verspreid over de dag
- e. De veiligheid voetgangers op het stuk Keizersgracht even zijde richting de tramhalte Westermarkt is in de huidige situatie al onvoldoende en wordt verslechterd in de voorgestelde plannen. In de is er geen doorlopende stoep met begaanbaar plaveisel. Alleen via de gehalveerde rijbaan of via de kinderhoofdjes is de tramhalte bereikbaar. De kinderhoofdjes op de Westermarkt zijn monumentaal en kunnen dus niet vervangen worden door andere bestrating en dus als stoep fungeren.
Langs het Homomonument is de stoep redelijk, maar bij de krul is de ruimte smal en onverkwikkelijk om daarna abrupt te eindigen.

Op de hoek van de Keizersgracht en de Westermarkt staat altijd een berg huisvuil, fietsen en de containers. Na het oversteken van de rijweg is er het plein met kinderhoofdjes. In de huidige situatie gebruiken veel voetgangers, mindervaliden, rolstoelgebruikers, personen met kinderwagens of rollator de rijweg tussen het verkeer door om pas bij de zebra naar de tramhalte een egaal wegdek te betreden. Voor blinden of slechtzienden is dit traject onbegaanbaar. Op de tekeningen is de rijweg versmald naar een enkele rijbaan en is geen enkele verbetering aangebracht aan de loopruimte voor voetgangers, zie afbeelding. De eis van toegankelijkheid voor invaliden wordt niet eens benaderd.

- f. De verruiming van de perrons wordt tenietgedaan door de bomen, die met hun boomspiegel 1 m² ruimte innemen. Voor mindervaliden, rolstoelrijders en slechtzienden levert een boom op het perron een obstakel op.

In de plannen wordt toegankelijkheid voor mindervaliden en rolstoelrijders als prioriteit aangemerkt. Wij zien hier niets van terug in de tekeningen. Voor voetgangers en rolstoelgebruikers, personen met kinderwagens of rollator zijn de vele obstakels, op de stoep, en het ontbreken van grote delen stoep, het verhoogde zebrapad en de bomen op de perrons onoverkoombaar. Ook voor fietsers zijn verhogingen in het wegdek een obstakel.

Er is geen enkel bewijs dat het onderhavige plan iets aan de huidige toegankelijkheid of verkeersveiligheid verbetert of gaat verbeteren.

De Fietsersbond spreekt zich uit tegen de verhoogde trambaan op de Raadhuisstraat, Westermarkt en Rozengracht, beveelt een vrij liggend fietspad aan en vragen aandacht voor de oversteekbaarheid voor fietsers en voetgangers, wegens onveiligheid. Bovendien, maakt de Fietsersbond zich zorgen over vrachtwagens die stilstaan naast de fietsstrook. Voor de Rozengracht wordt geadviseerd het voorkeursprofiel NIET uit te voeren, zie bijlagen.

De Centrale Verkeersveiligheid Commissie ziet de bomen op de perrons als obstakel voor het zicht en een vrije doorloop. Ook achten zij het plaatsen van een hek voor veiligheid van de perrons noodzakelijk, zie bijlage.

- g. De maximale verkeerssnelheid is 30 km /u ; er is groot draagvlak om de maximum snelheid voor de trams ook op 30 km per uur te stellen in het centrum. De tramtoestellen zijn langer geworden en de frequentie van de twee tramlijnen is verminderd. Voor opstopping hoeft dan ook niet gevreesd te worden. Wel voor het risico om met grote snelheid te rijden op een recht traject. De verkeersongevallen en bijna ongevallen op de Rozengracht zijn spreekwoordelijk, want er is geen toezicht of handhaving. Fietsers en flitsrijders rijden harder dan 30 km/u en zijn niet met nummerbord herkenbaar. De verhoogde trambaan levert extra gevaar op.

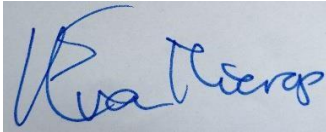
IV - Participatie

De informatiebijeenkomsten waren onvoldoende. Er waren geen afbeeldingen beschikbaar van de huidige situatie en de situatie na uitvoering van de plannen. Bewoners hebben een prognose ontvangen van de situatie over 30 jaar. De uitspraak dat het ontwerp door bewoners positief ontvangen is spreken wij tegen, daar bewoners onvoldoende zijn voorgelicht en hun opmerkingen niet geleid hebben tot aanpassingen, van welke aard ook.

Wij behouden ons het recht voor op een later tijdstip aanvullende argumenten aan te voeren.

Met vriendelijke groeten

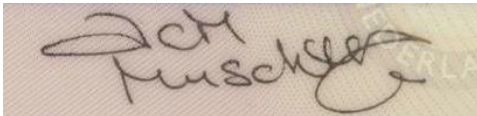
Namens het bestuur van het Comité Westelijke Grachtengordel e.o.

H.E. van Nierop
voorzitter

J. van der Pas
secretaris

namens bestuur Comité Bewoners Rozengracht e.o.

A. Muschters

D. Otten

- Bijlagen: 1. Zienswijze dd 22 maart 2021
2. Pro Forma bezwaar dd 31 januari 2022
3. Advies Fietsersbond dd 19 oktober 2019
4. Advies Fietsersbond dd 12 december 2020
5. Advies Centrale Verkeers Commissie (CVC)

Afbeeldingen Westermarkt

Bijlage 1

Comité Westelijke Grachtengordel e.o.

Werkgroep Behoud Beeldbepalende Bomen (BBB)

Info@westelijkegrachtengordel.nl

Aan projectmanager Oranje Loper

Terry.van.dijk@amsterdam.nl

Amsterdam, 22 maart 2021

Betreft: **Zienswijze:** herinrichting Oranje Loper Westermarkt en Rozengracht, n.a.v. informatieavond
dd 15 maart 2021.

Geachte mevrouw van Dijk,

Allereest onze complimenten voor de wijze waarop u de informatieavond verzorgd heeft. Het was helder en verduidelijkte uw doelstelling.

Toch hebben wij enige bedenkingen:

Bomenbestand

- De **monumentale boom** op de Rozengracht t.o. nr 75 is maatwerk vereist. Het fietspad verdraagt o.i. aanpassing van een versmalling of een lichte bocht. Fietsers zijn wendbaar en het fietspad moet geen renbaan worden.
- Op de Westermarkt staan 5 bomen tussen het fietspad en de rijweg, waarvan 4 grote bomen. Deze bomen zijn allen gezond, heeft u gezegd. Op de tekening zijn zeven bomen getekend en nu is het plan de bomen te verplanten en 7 bomen terug te zetten. Ook hier dient maatwerk uitgevoerd te worden. Waarom kunnen er niet 2 bomen bij geplant worden?
De **aangereden boom** aan het fietspad op de Westermarkt is ook gezond, zegt u. In de volgende zin zegt u dat deze boom verplaatsing niet zal overleven en dus maar gekapt moet worden. Wij kunnen deze redenatie niet volgen. Met groeiplaatsverbetering kan ook deze boom nog decennia mee. De kruin van deze boom doet meer voor het milieu en verbetering van de luchtkwaliteit door omzet van CO₂, dan een viertal jonge bomen tezamen en dat geldt ook voor de andere 3 bomen in het rijtje.
- Wij zijn blij met **extra aanplant van bomen**, maar wij zien de extra bomen geenszins als compensatie voor de gekapte of verplaatste bomen.

Voor onze argumenten voor behoud van de bomen is groot draagvlak. De petitie t.b.v. het behoud bomen Oranje .is met 10.000 handtekeningen ondertekend.

Verkeersveiligheid

- Ten aanzien van de verkeersveiligheid vragen wij **fietsvakken vóór de stoplichten** aan de noord-zuid richting van het Singel, Herengracht en Keizersgracht in te richten. Ter plekke veroorzaakt het autoverkeer onveilige situaties voor fietsers bij het wachten voor de verkeerslichten.
- **Versmalling van de rijbaan** op de Westermarkt bij de taxi standplaats tot één rijbaan raden wij ten stelligste af. Nu is deze locatie voor fietsers al zeer onveilig door de uitrijdende taxi's en het drukke autoverkeer. Een vak voor fietsers vóór de stoplichten zou een verbetering kunnen zijn, terwijl een versmalling van de rijbaan een verslechtering van de huidige situatie betekent.

Met vriendelijke groeten
namens de werkgroep BBB,

H. E. van Nierop, voorzitter

Bijlage 2

Comite Westelijke grachtengordel e.o.

Werkgroep Beeldbepalende Bomen (BBB)

Info@westelijkegrachtengordel.nl

Gemeente Amsterdam
t.a.v. Juridisch Bureau
Postbus 483
1000 AL Amsterdam

Amsterdam, 31 januari 2022

Betreft: PROFORMA Bezwaarschrift inzake herinrichting Westermarkt en Rozengracht, besluit d.d. 22 december 2021.

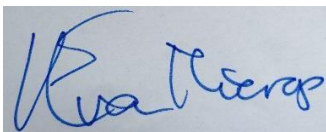
Dames en Heren,

Het bestuur van het Comite Westelijke Grachtengordel e.o. en het bestuur van het Comite Bewoners Rozengracht dient mede namens de Werkgroep Behoud Beeldbepalende Bomen (BBB) pro forma bezwaar in tegen het besluit van d.d. 22 december 2022 inzake het Uitvoering – en kredietbesluit voor Bruggen en straten corridor Raadhuisstraat – Mercatorplein inzake de herinrichting van de Westermarkt en de Rozengracht.

Wij verzoeken u een termijn van minimaal vier weken uitstel te geven voor de gronden.

Hoogachtend, namens het bestuur van het Comite Westelijke

Grachtengordel e.o.

H.E. van Nierop, voorzitter

A. Muschter,
Comite Bewoners Rozengracht

Petar ter Bergh, lid

Bijlage 5

Advies CVC

- De CVC adviseert positief ten aanzien van het ontwerp Oranje Loper, onderdeel Raadhuisstraat.
- De CVC is geen voorstander van het medegebruik door ontheffingshouders op de trambaan.
- Het ontwerp van de kruising op de Keizersgracht met een geregelde oversteekplaats wordt door de CVC van positief advies voorzien.
- Een kleine meerderheid van de CVC wenst een 24/7-regeling op de kruising Prinsengracht in verband met het invoegen van de nachtbus op de rijbaan.
- De bomen op de tramhalte Westermarkt zijn een aandachtspunt in verband met zicht op overstekende voetgangers. **CVC adviseert om een hekwerk te plaatsen.** Er moet voldoende doorloopruimte gegarandeerd worden.
- Graag bij de verdere uitwerking aandacht voor het ontbreken van laad- en losvoorzieningen aan de noordzijde tussen Herengracht en Keizergracht. Hoe wordt voorkomen dat hier op grote schaal foutgeparkeerd wordt?

Afbeeldingen Westermarkt vanaf de Keizersgracht met links krul en rechts taxistandplaats

